

LRAA: rīkojies atbildīgi, nemet riepas dabā!

Date : 15/05/2020

Pavasaris ir laiks, kad ikviens autovadītājs pāriet no ziemas uz vasaras riepām. Bet, ko darīt ar ziemas riepu pāri, ja tas ir nolietojies, un nav vajadzības to saglabāt lietošanai nākamajam gadam? Neskatoties uz to, ka šo sestdien jau 13. reizi pēc kārtas norisināsies Lielā Talka, Latvijas Riepu apsaimniekošanas asociācija (LRAA) vērs uzmanību uz to, ka autoriepas joprojām ir starp biežākajiem dabā izmestajiem atkritumiem, turklāt to savākšanas un pārstrādes process dēļ to kaitīguma atšķiras no citiem sadzīves atkritumiem. Lai gan Latvijā trūkst vienotas riepu nodošanas un pārstrādes sistēmas, arī šobrīd pastāv veidi kā videi draudzīgā veidā atbrīvoties no autoriepām, kā arī to, kā rīkoties, ja konstatējat citu cilvēku bezatbildību, izmetot autoriepas dabā.

Latvijā nolietoto riepu uzkrājums mērāms vairāk nekā 100 000 tonnās, tikmēr vien 17 no tām ik gadu tiek pārstrādātas. Lielākā daļa tiek izmesta dabā, radot piesārņojumu, taču tik pat daudz tiek vienkārši novietotas pie sadzīves atkritumu konteineriem, proti, izmestas pilsētvidē, kas ir tik pat liels likumpārkāpums kā riepu izmešana dabā. Riepas ietilpst kaitīgo atkritumu sarakstā, un tās nepieciešams savākt un pārstrādāt citādi nekā tas ir ar sadzīves atkritumiem. Tā iemesla dēļ, tās nedrīkst tikt izmestas sadzīves atkritumu konteineros vai, vēl ļaunāk, mežmalā.

Iespējas, kā no nolietotajām riepām “atbrīvoties” videi draudzīgā veidā:

1. Latvijas teritorijā pieejami vairāk nekā 60 atkritumu šķirošanas laukumi, kuros iespējams nodot nolietotās riepas. Covid - 19 vīrusa izplatības laikā var tikt mainīts atkritumu šķirošanas laukums, taču likumā noteikts, ka neatkarīgi no ārkārtējās situācijas, tiem jābūt atvērtiem vismaz 20 stundas nedēļā. Pirms šķirošanas laukuma apmeklējuma ieteicams paaugstināties par to darba laiku. Jāņem gan vērā, ka riepu nodošana pārstrādei ir maksas pakalpojums un šobrīd Latvijā nav vienota tarifa, kas noteiktu fiksētu cenu par riepu pārstrādi, taču izmaksas par vienas riepas nodošanu ir sākot no 2 euro. Taču ir virkne atkritumu apsaimniekotāju, kuri pieņem vienu riepu komplektu gadā bez maksas. Tātad, paaugstināties, kurš ir tuvākais šķirošanas laukums, un iepazīties ar iespējām.
2. Iespēju no vecajām riepām atbrīvoties iegādājoties jaunas piedāvā iniciatīva “Riepa ar rītdienu”. Visos riepu veikalos un servisos, kuros redzama “Riepa ar rītdienu” atpazīstamības zīme, nolietotās riepas var nodot pilnīgi bez maksas brīdī, kad pārkat jaunu riepu pāri. Atpazīstamības zīme apliecina, ka importētājs vai tirgotājs ir noslēdzis līgumu par atbildīgu un videi draudzīgu riepu savākšanu un pārstrādi. Tās kļūs par jaunu gumijas paklāju, futbola laukuma segumu vai citu noderīgu lietu. Visā Latvijas teritorijā iniciatīvai pievienojušies 110 automašīnu servisi un tirdzniecības vietas, turklāt

saraksts ik mēnesi palielinās. Vairāk informācijas: <http://lraa.lv/par-lraa-atpazistamibas-zimi-riepa-ar-ritdienu/>

3. Iedzīvotāji ir aicināti sekot līdzi pašvaldības informācijai, jo nereti tās rīko Tīrības dienas, kuru ietvaros cilvēki bez maksas var atbrīvoties no jebkāda veida atkritumiem, tostarp autoriepām.

Nevis izmetu, bet “uzgāju” vidē izmestas autoriepas. Ko darīt?

Lai padarītu Latviju tīrāku un zaļāku, tostarp samazinātu autoriepu atrašanos dabā, nepieciešama aktīva rīcība. Gadījumā, ja dodoties pastaigā pa iemīļoto dabas taku vai mežu, pamanāt, ka kāds bezatbildīgi rīkojies pret dabu, un izmetis savas pērnā gada riepas dabā, ziņo atbildīgajiem dienestiem! Visērtāk to ir izdarīt, lejupielādējot mobilo aplikāciju “VidesSOS”. Savukārt, ja nav pieejams viedtālrunis, zvani reģionālās vides pārvaldes diennakts dežurāntam: 26338800 vai 67084211.

Paralēli, arī mājaslapā “www.videssos.lv”, pieejama karte, kurā ikviens var atzīmēt vietas, kurās atstātas nelegāli izmestas riepas. Fiksējot šādus pārkāpumus atbildība būtu jāuzņemas likuma pārkāpējam, taču, ja viņus nav iespējams noskaidrot, nolietotās riepas pārstrādei jānodod zemes īpašniekam. Pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa, sods par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu privātpersonām draud no 70 līdz 1000 eiro, savukārt juridiskām personām no 280 līdz 21000 eiro. Riepu nelegāla izmešana nav risinājums, lai attīrītu dabu no kaitīgajiem atkritumiem, un samazinātu vides piesārņojumu.

Būsim atbildīgi!

Gita Sauka